

Тамам тушир мобилизациядик акатнавай дагъустанвийрин хизанрикай гъар сада 100 агъзур манат пул къачуда. «За чкайрал алай вири муниципалитетрин къилеривай ва военкомривай низ гун лазим ятла, абурув пулар вахтунда агакьдайвал, кваллах тешкилун тлалабзава. За гъеле виликдай лагъайвал, гъиле яракъ аваз чи гадайри Ватан хуъзвай къван абурун хизанар куьмек авачиз амуькдач. Са сеферда гузвай пул – им абурун тереф хуьдай жуьрейрикай сад я», – лагъана Дагъустан Республикадин Къил С.А.Меликова.

ШИИ ДУЬНЬЯ

Ахтынская районная общественно-политическая газета

“НОВЫЙ МИР”

1928-йисалай акъатзава. №42 (8854), арбе. 19-октябрь, 2022-йис.

Къимет 10 манат

12+

Инсан зегъметди гуьрчегарда!

малдарриз мугъманвиле

Д.ШЕРИФАЛИЕВ

Жемятдин хуси майишатар (ЛПХ). Ахцегъ районда абур 11 агъзуралай артух ава. Хуьруьн майишатдин суьрсет ина асул гъисабдай ЛПХ - ра гъасилзава эхир: (малдарвилинибур – 85%, набататчивилинибур – 95%). Республикадин дережадин хуьруьн майишатдин производсвин суьрсетдин 85 процентдилай артух ЛПХ-рал гъалтзава. Лап члехи пай хуси майишатар яшайишдин квалерин вилик квай гъвечли участкаринбур ятлани, гъелбетда, КФХ-ризни СПК-риз барабар члехи майишатарни ава. Къулай чилерал мишекъат дагълух чкада карчивал гегъеншардай мумкинвал тахъуникди бязибур, маса районра чилер кирида къаз, чпин кваллах артмишзава. Месела, къаклуви Гъуьсейнова Мегъарамдхуьруьн районда 53 гектардин чилел вичин ИП ачухна багъманчивал ийизва, къилди карчи (ИП) хиниви Э.Сурхаева Бабаюрт районда 90 гетардин чил кирида къуна хипер хуъзва ва икI мад.

И мукъва, 9-октябрдиз, яни уьлкведа хуьруьн майишатдин къуллугъчийрин Юкъуз, чун – райондин хуьруьн майишатдин управленидин начальник Арген Гъажиев, УСХ - дин къуллугъчийр тир Адилхан Агъмедов, Леонард Атлуев, Ханлар Рамазанов Мегъарамдхуьруьн райондин Цийи хуьруьн участокда малдарвилел машгул хуьруьгви Рамазанов Максиман хуси майишатдиз мугъман хъана. Ичли гъилеривни ваь, яргъал йисара АПК-дин (агропромышленный комплекс) хиле гъакъисагъ зегъмет члугунай РД-дин хуьруьн майишатдин ва суьрсетдин Министерствовин патай, Министр Б.Батталован къул ва муьгъуьр алаз ганвай Гъуьрметдин грамота вичин исидив – Рамазанов Максим Мегъамедшеривовичав вахгуз. И ЛПХ районда мягъкембурукай сад я. Агалкунралди кваллахзавай Максим Мегъамедшерифович, адан уьмуьрдин юлдаш Муминат, хва Идаят ина зегъметкеш, инсандиз чпелай алакьдай куьмекиз клани карчи инсанар яз чида, гъавилий халкъдин арада гъуьрметни ава. Абурувай, заказар гуз, чкадин жемятди экологиядин жигъетдай михи ниси, члем, як къачузва.

– Хуьруьга хуьтлуьз малар хуьдай шартлар тахъуникди 2019-йисуз зун жуван хизанни, майишат гъаз иниз атана, 49 йисан мудатдалди саки 45 гектардин чил кирида (аренда) къуна, кардив эгечина. Сифте вахтунда, гъелбетда, патал чкада са къадар четин тир, жувахъ малдарвилини са артухан тежрибани авачир. Ахпа, зегъметди бегъер гъида лугъурвал, кар вилик фена. Алай вахтунда ина чахъ гъвечли-члехи вири санал чкадин жинсинин 90 мал ава, абурукай 25 ацазвай калер я. Гъар са кали йиса, юкъван гъисабдалди, 2500 кг. нек гузва..., – суьгъбет ийиз-ийиз, малдарди чун вичин майишатдихъ – фермадихъ, гъайванрихъ, члурарихъ галаз мукъувай танишарзава.

Къейдин, советрин девирда и мулкара Мегъарамдхуьруьн райондин «Комсомольский» тлар алаз малдарвилинини набататчивилин гуьжлу совхоз кардик кваз, ана Цийи хуьруьн ва Буткъазмаяр хуьрерин жемятри (асул гъисабдай абур алатай асирдин юкъвара Ахцегъ райондин Мацарин, Фиярин, Ухулрин хуьрерай куьч хъайибур я) кваллахзавай. Девир дегиш хъана, гила вири чилер хусиятда ава. Ажеб тир абур вири чи суьгъбетчиди хъиз, къадирлувилелди ишлемишзавайтла. Ихтилатрик кваз вилик калер акъатна.

– Ибур 1-октябрдиз Гъуьгъезвин дагъдин члурай (ана чаз 1260 гектардин яйлах ава) хканва. Фикридик чи шартлара чеб хъсандиз къалурзавай швицкий жинсинин малар кутун ква, – суьгъбет давамарзава ада.

– Максим стха, хъсан я, гъайванриз хуьтлуьн емдин къайгъу акъаз хъанвани? – хабар къазва ана.

– Эхъ, гъелбетда. Жуван участокдай 8000 туьк, саки 160 тонн ерилу векьер, 500 туьк самар ва ярма патал 20 тонн къван къуьл

клатинава. Алафрин гъакъиндай масадалай аслу тахъун патал ина чна 25 гектарда юнга векъ ва 12 гектарда къуьл цанвай эхир.

– Къе парабуроз чилел кваллахна фу нез клан тийиз, жегъилар хуьрерай шегъерриз катзавайла, вири хизан, мукъва-къилияр сад хъана малдарвал артмишзавай квез баркалла. Хуси еке майишатдай къил акъудиз пара четин яни, ваз ни куьмекзава?

– «Инсан гъина ханатла, гъана герек атана» лугъуда урусри. Зунни гъаф йисара Урусатда, шегъерра яшамаш хъана. Авайвал лугъун, виридалайни хайи ватан, чил ширин я. Гъавилий гила хтана, чилел кваллахзава. Фу, михи як, нек, ниси, члем нез вирибуруз кланда, амма абур гъасилиз ваь. Четин я лугъуз за ийимир, вуна ийимир, бес недай суьрсет ни гъазурда. Къе парабур дагъдин хуьре яшамаш жез са кал, дана

хуьн тавунал зун тажуб я. Михи суьрсет тлуьн – им инсандин чандин сагъламвилини замин я. Им хуьруьн чкада жуван хизан хуьнин лайихлу жуьре я. Эхъ, хуси члехи майишат кутаз жуьрт авун, ам жуван гъилералди идара авун четин я. Четинвал галачир регъятвал авач. Пакамлай няналди гъилер къакъажна зегъмет члугъазвайвилей хизанни гъар са куьналди таьмин я ва артухан суьрсет базардин къиметрай маса

гузва. Зегъметкеш гъилерикай рахайтла, заз жуван хизандилай алава, мукъва-къилийрини куьмекзава. Нетижада зазни хъсан я, гъабурозни.

– Ви майишатдин менфятлувиликай вуч лугъуз жеда, къачузвай зегъметдиз килигай гелир авани?

– Менфятсуз тиртла за кваллахдачир. Чили, гъайванри чпел къачузвай гъакъисагъ зегъмет гъамиша къве къатда вахгудайди я, шикаятдай кар авач. Тайиндиз лагъайтла, жувадай алакъ тийизвай пара крар (цан цун, бегъер клати хъувун, векьерин туьквер кутун, ...), гъакъидихъ масабур ийизва, пара харжийар техникадиз, ГСМ-диз акъатзава ва икI мад. Куьрелди, жува-жуьни, кваллахиз кланзавай масабурни хуьн жезва. Гъукуматдин патай къезил шартларин кредит хъанайтла (гъеле заз Гъукуматдин са манат пулни акунвайди туш), ферма механизмамишдай, хуьруьн майишатдин махсус техника маса къачудай, хуъзвай гъайванрин къадар артухардай, жинс ва бегъерлувал хъсанардай. Куьрелди, ЛПХ мягъкем КФХ - диз элкъурдай.

Аскеррин хизанриз куьмек яз...

Дагъустан Республикадин Къил Сергей Меликован тапшуругъдалди региондин Гъукуматди чеб алай вахтунда тамам тушир мобилизациядин сергъятра аваз Россиядин Федерациядин Яракълу Къуватра аскервилини къуллугъдал алай, гъаклани алай йисан 24-февралдилай башламишна гуьгъуьллу бинейрал махсус аскервилини серенжемда иштиракзавай ва я иштираккай агъалийрин хизанриз са сеферда пулдин куьмек гун яз 350 миллион манатдин къадарда аваз пулдин такъатар чара авунва.

24 миллион манат къачуда

Дагъустан Республикади техилдин культураяр гъасилун ва маса гун патал аграрийри авунвай харжийрин тайин тир пай арадал хкун патал алава яз 24 миллион манат къачуда. Ихътин буйругъдал Россиядин Гъукуматдин Председатель Михаил Мишустина къул члугунва. Такъатар РФ-дин Гъукуматдин резервный фондунай чара авунва ва абур региондиз рекъе твада. Дагъустандин властри, чпин нубатда, и пул чкадин хуьруьн майишатдин компанийриз чара ийида. Нетижада аграрийриз къуьл, мух, сил ва гъажибугъда гъасилун ва маса гун патал ийизвай чпин харжийрин 50 % арадал хкидай мумкинвал жеда.

2022-йисуз техилдин культураяр гъасилун ва маса гун патал аграрийрин харжийрин тайин тир пай финансламишун патал федеральный бюджетдай 10 миллиард манат рекъе тунай. Россиядин Гъукуматдин резервный фондуникай алава такъатрин чешме хъана. Пулдин такъатар чара авунин месъладиз 29-сентябрдиз киле феи РФ-дин Гъукуматдин заседанидал килигнай. «Чна а кардик умуд кутазва хъи, ихътин къарарди агропромышленный комплексдиз жележегдани лап хъсан нетижаар къалурдай ва агъалийриз чи уьлкведи гъасилнавай недай ерилу суьрсет маса къачудай мумкинвал гуда», – къейдна Михаил Мишустина.

ГЪАЖИБЕГ ГЪАЖИБЕГОВАН – 120 ЙИС

Халкъдин баркаллу хва

Майрудин БАБАХАНОВ,
Дагъустандин халкъдин шаир

Гъар са халкъдин тарихда Ватан патал хейлин баркалла алай крар авур, амма гегъенш къатарин арада вичин тIвар артух машгъур тушир къегъал рухвар ава. Лезги халкъдин тарихда ахьтинбурукай сад Гъажибег Гъажибег Агъмедханович я.

Ам 1902-йисан 11-мартдиз Ахцегърин хуьре, кеспи ийиз Бакудиз физ-хквезвай лежбердин хизанда дидедиз хъана. 1912-йисуз бубади ам Ахцегърин къеледа авай светский къве синифдин мектебдик кутуна. Амма 1917-йисуз, дидени, бубани рагъметдиз фейила, кIелунихъ гудай гъакъи тахъун себеб яз, Гъажибег школа гадаруниз мажбур хъана. Жегъилди, батраквал ийиз, къил хуьз башламишна. Амма хци къатIунар авай гададин мурад кIелунар давамарун тир. И макъсадалди 1920-йисуз ам са жерге хуьруьнвийрихъ галаз Дагъустандин виликан меркез тир Темир-Хан-Шурадиз рекъе гъатзава. Муракаб йисар тир абур Дагъустанда, къуд пата ягъун-къиникъ, тараш-алан тир авайди. ЯтIани Гъажибег сергердан хъанач: большевикрин партиядин жергейрик экечIна, инкъилабдин гьерекатра иштиракна. Гъа йисуз Москвадин фляейриз пишкешар гъаз физвай “Яру поезд” хуьзвайбурун дестедик кваз меркездиз феи ахцегъви гада къулухъ хтанач, кIелунар давамарун патал Москвада акъвазна. Сифте Шаркъ патан зегъметчийрин университетда, ахпани Свердлован тIварцIихъ галай, уьлкведа сад лагъай партийный школада чирвилер къачуна. 1926-йисуз Кыблепатан илимдинни ахтармишунрин институтдин аспирантурадик экечIна. Ина Гъажибегова чIаларин илимдин рекъай дерин чирвилер къачуна, латин гъарфарин бинедаллаз лезги алфавит арадал гъунин кIвалахдив эгечIна ва ам къилизни акъудна. Ам гъа девирда чи халкъ патал лап важиблу вакъиа тир.

1923-йисуз партиядин Дагобкомди “О языке и национализации советского аппарата” лугъудай къарар къабулнавай. Ана Дагъустандин халкъар патал сад тир туьрк чIал арадал гъун герек тирди тестикъарнавай. Партияди къалурнавай и рекъихъ пара терфдарарни авай, гъа жергедай яз лезгийрин арадани: гъа девирдин чи интеллигенциядин саки вири векилар Бакудихъ галаз алакъяар авайбур тир эхир. Муькуь патахъай, а девирда партиядин рекъиз акси фин хатасуз карни тушир. ЯтIани Дагъустандин халкъарин арада чкадин чIаларал кхьинар арадал гъунин, партиядин табигъат, чкадин чIалар бинедиз къачуна, къиле тухунин терфдарарни авай. Ахьтинбурукай сад Гъажибег Гъажибеговни тир. Гъеле 1925-йисуз, гъа чIавуз Москвада кIелзавай са жерге лезги

студентарни галаз, ада милли кIватIал тешкилнавай. Кружокдин членри чпин кIвалахда хайи чIал ахтармишунин ва вилик тухудай рекъер жагъурун, лезгийрин сивин яратмишунар, шаиррин эсерар кIватIуниз къилин фикир гузвай. Абурун алахъунар себеб яз, 1927-йисуз “Лезги шаиррин шиирар” тIвар алаз Етим Эминан, СтIал Сулейманан, къасумхуьруьнви Гъажидин хва Султанан ва масабурун эсеррин ктаб чапдай акъатнай. Ам лезги литературадин эсерар авай басмадин сад лагъай ктаб тир. Чпи ийизвай кIвалахдикай кружокдин регъбер Гъажибег Гъажибегова гъа йисара ДагЦИК-дин председатель Нажмудин Самурскийдиз са шумуд чарни кхъенай. Абурукай сада ихътин гафарни авай: “...*КIвалах чна гаталди гизлидаказ тухуда, гаталай къулухъ ачухдаказ ва еке ашкъидалди давамарда*”. И чар 1937-йисуз ам кхъейданни ва къачурданни уьмуьрра чIулав тагъмадиз элкъвенай: миллетбазвили тахсир илитIна, абур къведни дустагънай.

Меркезда чирвилер къачуна, Дагъустандиз хтай жегъил алимди вичин фикирар къилиз акъудиз башламишна. Вичиз хас тир къайдада –къастуналди ва галатун тийижиз, сифтегъан лезги газет “Цийи дуьнья”, лезги литературадин журнал “Яру гъед”, сиясатдин журнал “Коммунист маариф” арадал гъанай ва абуруз регъбервалнай. Етим Эминан ва СтIал Сулейманан хкъагъай эсеррин ктабар, лезги жегъил шаиррин “Сифте камар” кIватIал гъазурнай ва чапдай акъуднай. Школайра кIелзавай аялар патал лезги чIалан сифтегъан ктабар кхъенай.

А йисара Гъажибег Гъажибегова Дагъустандин эдебиятдин уьмуьрдани иштиракзавай. Етим Эминан яратмишунрихъ вири Дагъустандин дережада къиметлувал авайди субутзавай, СтIал Сулейманан Дагъустандин советрин литературадин бине кутур шаир тирди тестикъарзавай хейлин макъалаяр акъуднай алимди республикадин газетризни журналриз. СтIал Сулейманахъ галаз ада инсанвили барай бубадихъ хъиз, яратмишунрал гъалтайла, чIехи шаирдихъ хъиз

рафтарвал хуьзвай. Наталья Капиевади вичин “Михъи-михъелай кечирмишай уьмуьр” ктабда рикIел хкизвайвал, ада саки йифера ксун тийиз, СтIал Сулейманан мецелай шаирдин шиирар кхъиз хъанай. Урус чIалаз элкъуьрун патал Сулейманан саки вири шиирар цIарба-цIар таржума авурдини Гъажибег Гъажибегов тирди садазни сир туш. Тебиатдин къанун я: гъар са экъунихъ вичин хъенарни жеда. Исятдани куьтягъ тахъанвай, Сулейманан шаирвилине дережа агъузари алахънавай, “ам шаир ваъ, ашукъ тир” лугъудай къундарма тестикъунриз сифте яз акси акъвазай касни Гъажибег Гъажибегов тир.

1937-йисуз, Гъажибегов Гъажибег дустагънава лагъай хабар агакъайла, начагъдиз месе авай Сулейман буба, садазни яб тагана, халкъдин душман я лагъана дустагънавай Гъажибег “азад ийиз” Махачкъаладиз фенай. Амма къилиз акъатначир шаирдин мурад. Гуьгъуьлар михъиз хана, хуьруьз хтай са тIимил вахтунилай ам рагъметдиз фенай.

Гъажибег Гъажибегов лезгийрин арада сифтегъан драматургни тирди рикIелай ракъурна жеда: ада 1928-йисуз “Адетрин къармахра” ва 1931-йисуз “Колхоз” пьесарни теснифнай.

Республикадин гъукумдаррини гъа йисара жегъил алимдин чирвилериз ва алакъунриз кутугай къимет гузвай: ам Милли медениятдин институтдин директордин заместителдин къуллугъдал тайинарнавай, гъа са вахтунда ада гъа институтдин чIаларин сектордизни регъбервал гузвай. 1936-йисуз, Дагъустанда сад лагъайди яз педагогикадин илимрин кандидатвилине дережа къачурла, адакай институтдин директорни хъанай.

Амма, гъайиф хъи, алатай асирдин 30-йисарин эхирра, уьлкведа репрессийрин девир алукайла, советрин гъукуматдиз акси миллетбазвилине фикирар гвай “троцкист” я лагъана, къанни цIувад йиса авай жегъил алим къунай. Уьмуьрдин юлдаш Зулейха Султанова комсомлдай, кIелзавай пединститутдай, гъатта кIвалерайни кваз акъудна, чукурнай. Бакудиз катуниз мажбур хъанай кесиб дишегъли. Гъажибег Гъажибеговаз муьжуьд йисан кар атIанай. 1941-йисан январдин вацра Коми АССР-дин Кожва поселекдин дустагъханада чи халкъдин баркаллу хва къанчанах рецидивистри яна къенай.

1959-йисан 18-майдиз СКВОдин военный трибуналди Гъажибег Гъажибегов са тахсирни квачирди яз гъисабнай, адан михъи тварцIел законсуз вегъей чIулав леке алуднай. Вичиз ватандин накъварик фаракъат хъун къисметначIани, адан руьгъдин ялавди хайи халкъдин гъар са дердидар ватангълидиз чим гузва.

КВЕЗ Я?

Квез я гафар, рикIин къеняй
текъвезвай,
Гъар ахътин гаф хайнал я жув
патал.
Пузар квез я, акъваз тийиз
хъуьрезвай,
АтIуй мезни, элкъвезвай тек
къув патал.

Гъилни гъил туш, садаз къанни
затI тагай.
Бахт пайзавач-на уьмуьр гъакI
пучзава.
Гъич садрани аял къуна тIан
тагай,
Хураикай назик хъана вучзава?!

Далу квез я, къулухъ сергъят
галачIа,
КIан ятIа вич, паласа къван,
фирягъ хъуй.
Ажуж жеда инсан ватан авачIа,

БЕСИ

Лугъуз жедач, къейитIани ден
беден,
Жуван веси виликамаз тазва за:
Хайи чилиз къурбанд хъурай зи
беден,
Ругъни хайи халкъдиз хиве
къазва за.
Сад тир хциз амуькрай зи къени
тIвар,
Рушаризни – шиирравай цIун
ялав,
КIани ярдиз, тахъуй вичин
рикIиз тIар,
Весият я – сурун чка зи къвалав.

Дустариз за тазва рикIел хкунар
Кеферикай, чна санал чIугур
къван.
Душманризни – пехилвилине
рахунар,
Рушарикай зи къужахда акур
къван.
Хъвадайбуруз – гъар жуьре
туьнт чехирар,

БУБАДИН СУРАЛ

Хайи чил, заз, тIалабда, къуват це,
Дурум гудай къисметдин
жукIумриз.
Нефскаррин нефс нифретдай
нийат це,
Къуй негъ хъурай муьтIугъбур
курумриз.

Сабурни це, хъел-къисас
магълубдай,
Къирмишдай ивидин къизмишвал.
Къенивал це, танишар тажубдай,
Ханвал кIандач, багъиша
девришвал.

Умуд це заз даим вахъ агъадай,
Тежервал чи арада шаклувал.

РИКИ

Я хва текъей якIун тике.
Ви гъунарни чIехи я къван:
Югъди-йифди мичIи йикъе.
На ийида эхи гъикъван?
Акатайда ягъиз тергер,
Виридаз вун хъанва лишан.
Я хва текъей ширин шекер,
Я хва текъей туькъуьл явшан.
Мурз илитIдай, мурк тиртIа, вал,

Майрудин БАБАХАНОВ,
Дагъустандин халкъдин шаир

КIантIа вич лукI, кIандатIа
вич пачагъ хъуй.

КIвачерни хуй къведни метIен
къекъуьндай,
ТухваначIа садра къанни
сефердиз.
Вилерквезя, гъич сарушнияшinda,
КъалурначIа ракъинилай иердиз.

Дишегълийриз – къил элкъуьрдай
атирар!
МетIел къадай хтуларни - бубайриз,
Чаб ва чпиз кIани сусар – субайриз!

Чубарукар багъиш хъурай
гатфариз,
Зулуз – цифер, хъуьтIугъз – живер
къалин тир.
Булбегъерар - гатунадлу марфариз,
Гъар стIалдиз - вичихъ цигел
къуьлуьн цIир.

Ракъиниз - чиг, рюмкайраваз
цуькверин,
Тарариз – бахт, сегъне жедай
нуькIверин!
Цавуз – гъетер, цавар тирвал
чкIана,
Булахриз – яд, чIутхваррай къвез
ацIана.

...Жувахъ икъван затIар авай
дуьньядай,
Ахмакъ яни, зун вучиз фад
хъфирай?
Са виш йисуз мадни камар
хъияда,
Весияр къуй зи душманри кхъирай.

За дуьньядал виридан арадай
Къабулзава тек са ви паклувал.

Михъи ая мурадар, хъайитIа,
Фикирриз це Шалбуздин
къакъанвал.
Гъикъван на заз кIанивал гайитIа,
Са кIус къанни тIимил це
такIанвал.

Бахт багъишагъарайдиз гъайжедай,
Вил галамаз хъфидай виринрай.
Бедендикай чан алай цIай жедай,
АцIурдайвал сур ахпа бипIинрай.

Лугъумир хъи, гъисабиз къадалди,
ТIалабайла сад-къвед бес
хъаначни?

За, гъеле жув метIелни къадалди,
ТахъайтIа ваз бубани ганачни?

Яд иличдай, цIай тиртIа, вал:
Я хва текъей тIалдин чувал,
Дуьшуьш хъанай вучиз вун зал?

Гъейрибурухъ ишехъдай къван,
Къурурна хъи вуна зи чан.
Я хва текъей сефил кфил,
Я хва текъей чIигъи чIагъан.

Ни эцигна вун зи хура,
Сятиналлай хъиткъин хътин?
Ийида зи гуьнуькъара
На са юкъуз секин хътин...

РЕСПУБЛИКА ДАГЕСТАН
АДМИНИСТРАЦИЯ МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
«АХТЫНСКИЙ РАЙОН»

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

17.10.2022 г.

№ 244

О НАЗНАЧЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ СЛУШАНИЙ И ОБЩЕСТВЕННЫХ ОБСУЖДЕНИЙ ПО ПРОЕКТУ ПРАВИЛ ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ СП «СЕЛО КАЛУК» МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА «АХТЫНСКИЙ РАЙОН»

В связи с завершением ООО НПИ «Энко» разработки проекта правил землепользования и застройки СП «село Калук» муниципального района «Ахтынский район» по муниципальному контракту № 0303300091721000019 от 10 января 2022 года в соответствии со статьями 5.1, 31 Градостроительного кодекса Российской Федерации, пп.20 п.1, п.3 и п.4, ст. 14 Федерального закона от 06.10.2003 № 131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации», руководствуясь Уставом муниципального района «Ахтынский район», Положением «об утверждении порядка организации и проведения общественных обсуждений, публичных слушаний по вопросам градостроительной деятельности в муниципальном районе «Ахтынский район», утвержденным Решением Собрания депутатов МР «Ахтынский район» от 28.12.2021г. №VII-СД-15-5:

ПОСТАНОВЛЯЮ:

1. Назначить публичные слушания по проекту правил землепользования и застройки СП «село Калук» муниципального района «Ахтынский район» (далее - проект) в течение одного месяца со дня официального опубликования настоящего постановления.

2. Создать комиссию по подготовке и проведению публичных слушаний по проекту, в составе согласно Приложению.

3. Организацию публичных слушаний по проекту возложить на комиссию по подготовке и проведению публичных слушаний и общественных обсуждений.

4. Установить:

4.1. Провести публичные слушания в отношении проекта правил землепользования и застройки на всей территории сельского поселения «село Калук».

4.2. Место, дату и время проведения публичных слушаний по проекту определить:

здание администрации сельского поселения «село Калук», расположенное по адресу: 368743, Республика Дагестан, Ахтынский район, с. Калук, 21 ноября 2022 г. в 10:00 часов.

5. Комиссии по подготовке и проведению публичных слушаний по проектам:

5.1. Провести публичные слушания по проекту внесения изменений в генеральный план и правила землепользования и застройки.

5.2. Подготовить заключение о результатах проведения публичных слушаний и разместить его на официальном сайте МР «Ахтынский район».

5.3. Организовать выставку – экспозицию демонстрационных

материалов и самого проекта в здании администрации сельского поселения «село Калук».

6. В целях доведения до населения информации о содержании проекта и для проведения публичных слушаний опубликовать материалы проекта и презентационные материалы к ним на официальном сайте администрации МР «Ахтынский район» и на сайте сельского поселения «село Калук».

7. Замечания и предложения по проекту могут быть представлены заинтересованными лицами в Комиссию по проведению публичных слушаний в письменной форме в здании администрации МР «Ахтынский район» до 17.11.2022г. в рабочее время с понедельника по пятницу с 08 до 17 часов, а также на электронную почту ahtymr@mail.ru.

8. Комиссии по подготовке и проведению публичных слушаний по проекту организовать совместно с исполнителем работ рассмотрение поступивших предложений и замечаний, в случае необходимости внесения изменения в проект генерального плана своевременно опубликовать внесенные изменения и довести содержание изменений до заинтересованных лиц.

9. Опубликовать настоящее постановление на официальном сайте муниципального района «Ахтынский район» и в газете «Новый мир».

10. Настоящее постановление вступает в силу со дня его официального опубликования.

11. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на врио заместителя главы муниципального района «Ахтынский район» Ф.А.Ахмедову.

Врио Главы МР «Ахтынский район» В.А.АГАСИЕВ

«Шалбуздагъдин авазар» фестиваль кыле фена

Алай йисан 13-октябрдиз Хуьруьгрин хуьруьн культурадин Къвале уму-мидагъустандин «Шалбуздагъдин авазар» тIвар алай фестиваль кыле фена. Серенжемдин тешкилатчияр РД-дин культурадин Министерство, РД-дин МК-дин халкъдин яратмишунрин КIвал, Ахцегъ райондин «УКСМПит» МКУ-дин управление тир. Фестивалдин мурад халкъдин музыкадин яратмишунар ва Дагъустандин халкъарин адетрин культура хуьн ва машгъур авун, культурадин идарайрин КIвалах активламишун, халкъдин куьгъне манияр лугъудай, куьулер ийидай, милли алатрал авазар тамамардай бажарагълу ксар, халкъдин сенятрин устIарар винел акъулдун я.

Музыкадин суварин иштиракчияр яз, Ахцегъ, Докъузпара, Мегъарамдхуьр, Рутул, СтIал Сулейманан районрин яратмишунрин коллективар экъечIна. Серенжем Ахцегъ райондин «УК-

СМПит» МКУ-дин начальникдин заместитель Сулейман Сулейманова кыле тухвана. Фестивалдал тебрикдин рахунар гъаз райондин «УКСМПит» МКУ-дин начальник Къизтер Гъаниева экъечIна. Ада вичин рахунра серенжемдин иштиракчийриз чухсагъул малумарна, вири иштиракчийрихь агалкъунар ва саламатвал хуьн вичин мурад тирди лагъана.

Сегънедал сифте Ахцегъ райондин музыкадин фольклордин «ТIури» ансамбль экъечIна. Ада милли манияр ва куьулер вини дережада аваз тамамарна. Ахпа, сада-сад эвез авуналди, къуншидал алай районрин музыкадин коллективар экъечIиз башламишна. Фестивалдин вири иштиракчияр РД-дин культурадин Министерстводин, республикадин халкъдин яратмишунрин КIвалин Дипломралди ва «Ахцегъ район» МР-дин администрациядин патай рикел аламуькдаи пишкешралди къейдна.

РЕСПУБЛИКА ДАГЕСТАН
ГЛАВА МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
«АХТЫНСКИЙ РАЙОН»

РАСПОРЯЖЕНИЕ

11.10.2022 г.

№ 105-р

О НАЧАЛЕ ОТОПИТЕЛЬНОГО СЕЗОНА 2022-2023 ГОДОВ НА ТЕРРИТОРИИ МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА «АХТЫНСКИЙ РАЙОН»

В связи с понижением среднесуточных температур наружного воздуха, в соответствии с правилами технической эксплуатации тепловых энергоустановок, утвержденным приказом Минэнерго Российской Федерации от 24.03.2003г. №115, Постановлением Правительства Российской Федерации от 06.05.2011г. №354 «О предоставлении коммунальных услуг собственникам и пользователям помещений в многоквартирных домах и жилых помещениях», обяываю:

- обеспечить необходимый тепловой режим;

- своевременно устранять причины приостановки подачи тепловой энергии, информировать об аварийных ситуациях.

3. Руководителю МБУ УЖКХ в МР «Ахтынский район» Азизову Ш.И. опубликовать настоящее распоряжение в системе ГИС «ЖКХ».

4. Главному специалисту общего отдела администрации МР «Ахтынский район» Сулейманову Р.М. опубликовать настоящее распоряжение на официальном сайте администрации МР «Ахтынский район», информационно - телекоммуникационной сети Интернет и в районной газете «Новый мир».

5. Контроль за исполнением настоящего распоряжения возложить на врио заместителя главы МР "Ахтынский район" Ф.А.Ахмедову.

Врио Главы МР «Ахтынский район» В.А.АГАСИЕВ

1. Установить начало отопительного сезона 2022-2023 годов на территории муниципального района «Ахтынский район» с 15 октября 2022 года.

2. Руководителям организаций и учреждений, отвечающих за эксплуатацию жилого и административного фонда:

- принять соответствующие организационные и технические меры по приему тепловой энергии;

ЖУРНАЛИСТДИН КЪЕЙДЕР

Урусатдин адетрикай суьгъбетар

Нариман ГЪАЖИЕВ, РФ-дин журналистрин
Союздин член, зегъметдин ветеран

И мукъвара Россиядин телевидениедай Советрин Союздин девирда уьлкведа кардик хъайи ва вичи агалкъзавай несилдиз ватанпересвилрин тербия гуна еке роль къугъвай Ленинан пионервилрин тешкилат арадал атана 100 йисан юбилей жезвайдакай хабар гана. Йисан эвел кылерай, рикел аламатIа, гъа и теъгерда СССР арадал атана 100 йис тамам жезвайдакайни малумарнай. Къейдин, а вядеда СССР цийи кыледай арадал хтунин ва я хкунин къалабулук садакни акатнач, гъа режимдин душманарни кваз. Ахътин фикирни садан кылиз атанач, вучиз лагъайтIа ам тежедай кар тир. Гъавилай Россиядин лап идейный либераларни кваз вири секин тир. Анжах и сеферда хейлинобурк зурзун акатна – власть гъилевайбурукай садан кылиз тайин фикир атана пионеррин тешкилат арадал хъайтIа, ахпа вучда? Халкъарин, общественностдин бязи векилрин кыле ихътин фикирар кье пайда хъанвач, пионеррин ва комсомолдин тешкилатар кардик хуьни хийирдилай гъейри, са хатани гъизвайди туш. ЯтIани ваь, гъахътин фикирни кваз къатIна кIанда.

Гъавилай телевидениедай и гафар лагъайдалай къулукъ анжах са йиф алатнамазди власта ацукънавай чIехи либералрикай сад тир Президентдин пресс-секретарь Д.Пескова Россиядин халкъ тади галда секинар хуьвун: «Юбилей жезватIани, и тешкилат арадал хкун тежедай, гъич фикирдикни квачир кар я». Дугъриданни, куьз герек ава пионерин тешкилат? Абуьр чеб чпин ихтиярда хъана куьчейрани, вилер зайифариз суткайралди зегъер чукIурзавай душманрин гъилевай соцсестра хуьн са низ ятIани хуш я. Имни Россиядин неолибералрин алемдин цийи са адет я.

Адетар вири уьлквейрихь, вири халкъарихь ава, анжах гъаф дуьшуьшра гъар са халкъдихь гъа вичиз хас адетарни жада. Немсер, месела, гъамиша дяведиз гъазур миллет я, и кар абурулай алакьни ийизва; прибалтар тIуьр къапуна къацIурдайбуьр я, хъсан-писвални садрани чир хъайибур туш, гъуьрметдизни къаст хъийида, миллетдин руьгъдин умумивал малум хъанвай саксонциярни польский шляхтар деринриз аватнавай русофобарни юдофобар я. Чпин сенятни

пехилвал, халкъарин арайра къал-фитне тваз чеб чпел гъалдарун я, чпизни чпелай гъейри, вири дуьнья даклан я. Скандинавар акъулдиз кьери, фикирар даяз халкъар я. Мекъи широтайра яшамин жезвайвилай кылиз атай са акъулу фикирни ам чрана чкадив агакъдалди геж жезва, гъавилай абуру къачузвай камар, ийизвай гьерекадар гъамиша чпизни зиянлу я. Са гафуналди, адетар виридахь ава, анжах чи ихтилат Россиядин адетрикай я, абурун къадарни тIимилни туш, бязибур садахъни авачир аламатдинбуьрни я.

Уьмуьрдихь хъиз адетрихъни тарих ава, бязибуру гъа тарихда роковой (къисметдин) роль къугъвазва. Россиядин тарихда большевикри 1917-йисуз авур Октябрдин инкъилаб шак алачир делил я. ГъаКI пачагъ 2-Николай тахтунай гадарайбуьрни гъа большевикар тирди малум я. Анжах гъакъикъат иКI туш. Ам алдатмшна маса гайибур гъа вични къваларив гъай итибарда авайбуьр ва армиядин Генеральный штаб тир. Дуьньядин сад лагъай дяве физва, пачагъ вични воля (къаст) авачир зайиф лидер хъана, ада ахтармиш тийиз низ хъайитIани ихтибардай. Властдин крар, секинсуз, къалабулукъ квай уьлкве туна ам фронтда авай ставкада ацукъзава. Уьлкве идара авун пачагъ вични хушунал везифайрикай кьерех хуьникди талукъ тушир ксарин гъиле гъатзава. Гъа фронтдани пачагъдин къваларив хаинвилер малум жезва. Пачагъдин паб Мария Федоровнади ам маса гузвай фикирар авачиртIани, вичин кузен (имидин хва), Россиядихь галаз дяведа авай Германиядин Канцлер Вильгельмиз хъизвай дугъри чарара Россиядин Генеральный штабдин планрикай, пачагъдин фикиррикай-планрикай хабарар гуз хъана.

Пачагъдин зайиф роль, адан ихтибарлувал фад къатIанвай Россиядин либеральный чиновникрини кадетри армиядин Генштабдин куьмекни галаз ам алпурзава, адав вичин хушунал императорвилрин везифайрикай азад авунин арзе хъиз тазва. Россияда гъукум либеральный демократрин Керенский кыле авай вахтуналди тир Гъукуматдин гъиле гъатзава. Пачагъ дустагъда твазва, уьлкведин адетрин гелеваз хизанни галаз адан кыле вуч атанатIа чаз тарихдай хъсандиз чизва.

(КъатI ама)

Мубаракрай!

Шимсидин Арухов «Ах-цегь район» МР-дин территорияда экстремизмдин ва терроризмдин вилик пад кьунин рекьай серенже-мар кьилиз акьудзавай вахтунда чIугунвай намуслу ва бегьерлу зегьметдай, гьакIни активный общественный кIвалах тухунай чухсагьулдин чарчиз лайихлу хьанва. Дагъустан Республикадин Халкьдин Собранидин Председа-

тель Заур Аскендерован кьул алай чухсагьулдин чар адав 11-октябр-диз Дагъустан Республикадин Кьилин куьмекчи, Кьиблепатан территориальный округда авай РД-дин АТК-дин аппаратдин ве-кил Тимур Зербалиева вахкана. Ада гьакI Ш.Аруховахь чандин мягкем сагьвал, яргьал йисарин уьмуьр ва хизандин саламатвал хьун вичин мурад тирди лагьана.

Хатур къачуна

«Регьимлу гьилер» яшайиш-динни инновациядин техноло-гиядин сергьятра аваз и йикъара КЦСОН-дин директордин вези-фаяр тамамарзавай Гь.Зугьрабова ОССО-дин пешекарарни галаз Ахцегьа, Хуьруьга ва КьакIа яша-миш жезвай Ватандин Чехи дяве-

дин иштиракчийрин хендедайрал кьил чIугуна. И вахтунда дяведин иштиракчийрин хендедайриз пишкешрин наборар (кIватIалар) гана. Къейдин, алай вахтунда чи районда Ватандин Чехи дяведин ветеранрин анжах кьуд хендеда ама.

Къулайдиз туькIуьрзава

Исамедин ШАГЪЭМИРОВ,
Цийи Гъуьгъвезрин хуьруьн тренер

Цийи Гъуьгъвезрин хуьре вичик хуьруьн цийи парк, волейболдин, мини-футболдин ва футболдин майданар акатзавай еке мензил жугъунда тунин рекьай кIвалахар тухуз башламишнава. Къейдин, вири и чкаяр жугъунра тун патал материалар къачу-дай пул райондин депутатрин Собранидин кьарар-далди гьеле августдин вацра 310 агъзур манатдин кьадарда аваз райбюджетдай чара авунай. Чна къулайдиз туькIуьрунин вири кIвалахар алай вацра куьтягна жугъунламишнавай чкайрин кьерехрай

кIерецдин ва тутун жалгъаяр акIурда. Зун кIевелай а кардихь инанмиш я хьи, жалгъаяр къачунин ва абур акIурунин кIвалахра хейлин гъуьгъвезвийри иштиракда. Дуьшуьшдикай менфят къачуналди заз Гъуьгъвезрин хуьруьн спортсменрин тIварунихъай и менфятлу карда иштиракзавай вирибуруз риклин сидкьидай чухсагьул малумариз кIанзава.

ПОЭЗИЯДИН ДАФТАРДАЙ

Къазалийрин ГЪАСАН,
Хуьруьгрин хуьр

Женгеравай рухварь,
Квез Аллагьди сабур гуй,
Вил рекьейай дидеяр.

АЛАТНАВА РИКIЕЛАЙ

ЯхIцурни вад лагъай йис
Алатнава рикIелай,
Фашизм мад арадал гъиз
Алахънава кIевелай.

Фашистар- террористар
ЭкъечIзава тамарай,
Къарагъзава бандерар
Украинадин чилелай.

ТуькIуьрнава кье Беслан
Донбассдикай бандерри,

Муканал тергда душман
Россиядин аскерри.

Шумудра сад хъайи халкъ
Азадвилин женг чIугур,
Мадникъсадхухъ, зи халкъ,
Чи садвилин хкажна тур.

Нурмегьамед хьтин лекьер
Гзаф ава дагълара,
Абурун игитвилер
Амуькда чи рикIера.

Аллагьдал аманат хъуй

ДУСТАРИЗ

Гъавурда якь, дустар, дуьз
За кхъизвай цIарарин,
Гъакьвал кIанда зи рикIиз
Инсанрин вири крарин.

Шекердилай ширин мез,
Зегьердилай туькьуьл жез,

ФитIнедин геле къекъвез,
Гунагьрин сагьиб жез.

Садаз-сад акван тийиз,
Салам гуз рахан тийиз,
Эвертиз мугьманвилиз,
Элкьвена душманвилиз.

Къуншидай акьудиз пад,

Ширинлуз муьфте кIараб,
КIвал чIуриз ийиз запаб,
Къарардиз тагуз жаваб.

Гъакьван кIанда зи рикIиз,
Гъавурда якь, дустар, дуьз.
Дуьньядилай хъайтIа физ,
Фин, дустар, ният михьиз.

ГЪАЙИФ ЛУГЪУЗ,
ВАХТАР ФИЗВА

Шад уьмуьрдин йикъар физва,
Хуш бахтунин йисар физва,
Вахтунни чаз яшар гъизва,
Гъайиф лугъуз, вахтар физва.

Чун къведни тир лацу лифер,
Гатфар багьдин гуьрчег цуьквер

Гъарюгьтирчазшадвал, мехьер,
Гъайиф лугъуз, вахтар физва.

Гатфар къвезва кьуьд алатиз,
Лацу маргъал яна кьилиз,
Рехивал зи кIандач рикIиз,
Гъайиф лугъуз, вахтар физва.

Дуьньядлай физва кьуьзуьбур,
Чал рикI алай чун хвейибур,
Насигъат чIал чаз гайибур,

Гъайиф лугъуз, вахтар физва.
Амач хуьуьглер живер авай,
Йикъар амач чина хъвер авай,
Кимер амач мехьер авай,
Гъайиф лугъуз, вахтар физва.

МасакIа тир чи жегьил вахт,
Къайгъу тIимил, гьилера – захт.
Гуьгуьулар шад, ачух тир бахт
(РикIе аваз алатай вахт)
Гъайиф лугъуз, вахтар физва.

ЛУГЪУН ЗА КВЕЗ

Лезги чIалал кхьидайбур,
Манияр лугъудайбур,
Лезги чилиз нур гузвайбур,
Лугъун за квез баркалла!

ХЪАНАЙТIА,
КIАНДАЙ РИКIИЗ

«Мерседес» багъа машин,
Бак ацIай кудай бензин,
Пулунив ацIай жибин
ХъанайтIа, кIандай рикIиз.

Са гуьзел руш лап иер,

Лезги садвал кIанибур,
Лезги чIалал къенибур,
Хайи ватан хвейибур,
Лугъун за квез маншаллагь!

Вине къазвай лезгивал,
Хуьзвай чIалан гуьзгуьвал,

Москвада авай кIвалер,
Доллардал ийиз алвер
ХъанайтIа, кIандай рикIиз.

Лап багъа тир телефон,
Цийиз акъатай «Айфон»,
Ам аз багьишдай пахан
ХъанайтIа, кIандай рикIиз.
Якни, чIемни ниси,

Квадар тийиз гуьзчивал,
Лугъун за квез баркалла!

Чи рикI кузвай Лезгистан
Мадни хъурай авадин,
Чи рухвайриз къагьриман,
Лугъун за квез маншаллагь!

Амай затIарни вири,
Гелкъведай са хъсан къари
ХъанайтIа, кIандай рикIиз.

Къаткана чими месик,
Хуьуьуьл ястух кваз кьилик,
Гъазур иситIа вилик,
ХъанайтIа, кIандай рикIиз.

Лап хъсанбурун жергеда

Дагъустандин госуни-верситет Россиядин лап хъсан вузрин жергеда гьатнава (ТОП-30). Россиядин онлайн-рекрутингдин виридалай-ни ири платформа тир жегьилрин терефди ва hh.ru ахтармишунрин кьуллугьди 2022-йисуз Россия-дин виридалайни хъсан вузрин рейтинг къалурзава. Виридалайни игьтияжлу ва агалкъунар авай пешекарар гъазурзавай уьлкведин лап хъсан 5 вуздик НИУ ВШЭ, РАНХиГС, «Синергия» универси-тет, СПбПУ ва М.В.Ломоносован тIварунихъ галай МГУ акатнава. Идан гъакьиндай, hh.ru пресс-кьуллугьди хабар гана.

Кеферпатан Кавказдин вузрин арада уьлкведин виридалайни хъсан вузрин рейтингдик гъа са вахтунда 9 кIелдай заведение акатна. Виридалайни къакъан сен-гер Дагъустандин государстводин университетди кьуна. Ам уьлкве-дин лап хъсан вузрин жергедик (ТОП-30) акатна ва рейтингда 24-чка кьуна. Ада меркездин ва реги-онрин вузри иштиракзавай. Къан-ни цIипуд лагъай чкадал Гроз-ныйдин М.Д.Миллионшикован тIварунихъ галай государстводин нафтIадин технический институт ала, 55-чкадиз Кеферпатан Кав-каздин федеральный университет (Ставрополь) лайихлу хъана.

Цийи дуьнья

(Новый мир)
Учредитель:
Администрация
Ахтынского района
Республики Дагестан
Главный редактор
Д.Ш.ШЕРИФАЛИЕВ

Газета перерегистрирована Управлением федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по РД 22 января 2019 г. Регистрационный номер ПИ № ТУ 05-00401.

Позиция редакции может не совпадать с точкой зрения авторов, которые несут ответственность за достоверность и объективность предоставленных для публикации материалов. Рукописи не рецензируются и не возвращаются. При перепечатке ссылка на «Новый мир» обязательна.

Адрес редакции и издателя:
368730, РД, Ахтынский район,
с. Ахты, ул.Герейханова, д.33.

Телефон главного редактора
8(988)-654-59-49
Электронная почта газеты:
newworld1928@mail.ru

ИНДЕКС 63312
Газета «Новый мир» отпечатана в
ООО «Типография-М» по адресу: г.Дербент,
ул.С.Курбанова, 25. Электронная версия газеты
на сайте www.akhty.ru

По вопросам качества печати обращаться
в типографию ООО «Типография-М»
Время подписания в печать по графику 14.00.
Подписано в печать 14:00
Газета выходит 52 раза в год.
Тираж 1500 экз. Заказ №